

Stadsbyggnadskontoret
Planavdelningen
431 82 Mölndal

Yttrande över detaljplan för Mölndals centrum, Mölndals stad

Utställningshandlingar daterade 2008-11-10 för yttrande enligt 5 kap 23§ plan- och bygglagen (PBL).

Ärendet

Länsstyrelsen ersätter härmed det tidigare utgivna yttrandet daterat 2009-01-30.

Bedömning enligt 12 kap 1§ PBL

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 12 kap 1§ PBL och nu kända förhållanden att förslaget är belastat av miljökonsekvenser och säkerhetsrisker som sammantaget är betydande, men inte av sådan omfattning att Länsstyrelsen finner skäl att pröva planen utifrån risk för att bebyggelsen blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller till behovet av skydd mot olyckshändelser. Länsstyrelsen anser att en planbestämmelse ska införas som säkerställer att användningen av den kommersiella byggnaden närmast E6 inte innehåller personintensiva verksamheter.

Motiv för bedömningen

Sammanfattning

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att platsens förutsättningar är goda för centrumutveckling och förtätning med bostäder. De planerade bostäderna och centrumanläggningen får mycket hög tillgång till bra kollektiva transporter, vilket gynnar en hållbar samhällsutveckling. Förslaget stöder kommunens och Göteborgsregionens planeringsprincip att förtäta i starka knutpunkter för kollektivtrafik.

Länsstyrelsen konstaterar också att området gränsar till väg E6 och västkustbanan. Utredningarna tillhörande förslaget redovisar att delar av bostadsbebyggelsen (3-4 punkthus) ligger på gränsen till en acceptabel nivå med hänsyn till luftkvalitet och trafikbuller.

Länsstyrelsens samlade bedömning är att bullerstörningarna för bostäderna kan accepteras och att luftföroreningshalterna inte kommer att överstiga miljökvalitetsnormerna för utomhusluft.

Kommunen ska aktivt verka för att negativa miljökonsekvenser från trafiken långsiktigt minskar i enlighet med åtgärdsprogram för kvävedioxid, partiklar och andra trafikreglerande instrument. I bygglovskedet är det angeläget att kommunen verkar för att utemiljön i anslutning till bostäderna uppfyller kraven på en bullerdämpad miljö.

Prövningsgrunder

Hälsa - buller

Planförslagets utredningar redovisar att de fyra punkthusen med ca 140 lägenheter utsätts för bullernivåer som på vissa fasader överskrider riktvärdet 55 dBA. Av totalt 225 sovrum kommer 24 sovrum att utsättas för bullernivåer överstigande 55dBA, dvs 11% av sovrummen. Det är önskvärt att sovrum är orienterade mot tyst eller ljuddämpad sida. Enligt förslaget är 93% av bostadsrummen vända mot tyst eller ljuddämpad sida. Rekommendationen enligt Boverket är minst 50%. Enligt Boverkets allmänna råd, Buller i planeringen 2008:01 kan avsteg från huvudregeln om max 55dBA tillämpas om vissa andra villkor uppfylls.

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att avstegsregeln är tillämplig för planförslaget och att det kan godtas med hänsyn till bullerstörningar.

Hälsa - luftkvalitet, miljökvalitetsnorm

Resultaten av utredningarna i MKBn kan tolkas på olika sätt eftersom de är baserade på en lång rad osäkra antagande om framtida förhållanden, trafikvolymer, utsläpp från fordon och spridningsförhållanden som är av avgörande betydelse för luftkvaliteten. Effekter av åtgärdsprogram för kvävedioxid och partiklar samt övriga kommande trafikregleringar är svåra att prognostisera.

Trots ökade trafikflöden på E6 och andra vägar indikerar utredningen i miljökonsekvensbeskrivningen att området där miljökvalitetsnormen för kvävedioxid i utomhusluft överskrids redan idag, kommer att minska. Anledningen är i första hand att minskade utsläpp förväntas från fordonen. Mot detta talar ökade trafikflöden och ogynnsamma spridningsförhållanden på grund av de föreslagna höga bostadshusen. Vid en helhetsbedömning och i jämförelse med andra förtätningsobjekt i centrala delar av Göteborg anser Länsstyrelsen att luftkvaliteten och bullernivån kring de fyra nämnda punkthusen kan accepteras.

Risker

Detaljplanen medger vård och utbildning i hela området markerad med C1 på plankartan. Planbeskrivningen beskriver också att samlingslokaler kan inrymmas inom hela ytan. Som en väsentlig riskreducerande åtgärd behöver planen regleras så att vårdlokaler och större samlingslokaler inte placeras i de närmaste delarna mot E6:an, som är riskkällan, eftersom de kan vara svåra att utrymma vid olyckshändelse.

Länsstyrelsen anser att rekommendationer enligt Länsstyrelsen Stockholm rapport "Riskhänsyn vid ny bebyggelse - intill vägar och järnvägar med transporter av farligt gods samt bensinstationer" är tillämplig i detta ärende. Där står bland annat: Personintensiva verksamheter bör inte lokaliseras närmare än 75 meter från en transportled för farligt gods om de kommer att inrymma människor som kan ha svårt att snabbt genomföra en utrymning. Även om avstånden hålls kan ändå särskilda krav behöva ställas på bebyggelsens utformning.

Övriga synpunkter

Luft- och bullerutredningarna visar att 2-3 av de fyra punkthusen får ett utsatt läge som gränsar till ingripandegrund. Speciellt de två östra husen ligger trängda mellan köpcentrat och hotellet vilket kan försvåra en god luftväxling. Av redovisad illustration framgår också att dessa hus får sämre solvärden på grund av hotellet och det stora höghuset öster om platsen.

Punkthusen har öppna gårdar mot Brogatan vilket inte är optimalt utifrån bullersynpunkt. En lugn gårdsmiljö som kan bidra till trivsel saknas. Goda närmiljöer till bostäder är särskilt viktiga för barnen men även för vuxna som också behöver ha tillgång till ostörda utemiljöer.

Länsstyrelsen rekommenderar att kommunen i bygglovskedet verkar för att bostäderna i punkthusen får en mer ostörd utemiljö än vad som framkommer av illustrationerna. Alternativt kan planförslaget omarbetas i denna del.

Beredning

Vad som angivits ovan gäller som statens samlade myndighetsuppfattning. Vid ärendets slutliga handläggning har länsöverdirektör Göran Bengtsson beslutat efter föredragning av länsarkitekt Sten Hedelin. Från samhällsbyggnadsenheten har samhällsbyggnadsdirektör Dick Hedman deltagit. Biträdande miljöskyddsdirektör Gunnar Barrefors och Annika Lundahl har deltagit från miljöskydds-enheten och Patrik Jansson har deltagit från enheten för skydd och säkerhet.

Biträdande miljöskyddsdirektör Gunnar Barrefors och Annika Lundahl, miljöskydds-enheten har anmält skiljaktig mening, som bifogas detta yttrande.

Göran Bengtsson
länsöverdirektör

Sten Hedelin
länsarkitekt

Kopia till:

Vägverket, länskontoret i Göteborg (Christina Gustafsson)
Banverket Expertstöd Samhälle (Josefin Axelsson)

Länsstyrelsen/
Miljöskydds-enhet (Gunnar Barrefors, Annika Lundahl, Sten Wolme)
Enhet för skydd och säkerhet (Patrik Jansson)
Vattenvårds-enhet (John Nyberg)
Samhällsbyggnads-enheten enligt expeditionslista

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Miljöskyddsenheten

Bilaga

Dnr
402-113631-2008
Möl F 797

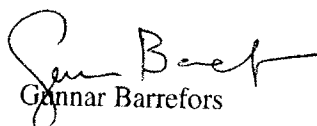
Skiljaktig mening

Vi är av skiljaktig mening i den del som gäller att Länsstyrelsen inte finner skäl att pröva planen utifrån risk för att bebyggelse blir olämplig med hänsyn till boendes och övrigas hälsa, samt utifrån att miljö kvalitetsnormer för utomhusluft inte följs.

Risken är överhängande för att luftkvaliteten inom planområdet i anslutning till Mölndalsbro blir oacceptabel på grund av den ökade trafiken samtidigt som Broslättsgatans gaturum sluts i allt för stor omfattning. Detta drabbar boende i de nya punkthusen och de människor som redan bor och vistas i området.

Buller inom planområdet kommer från flera olika bullerkällor och kan förväntas bli höga. Punkthusen söder om Mölndals bro har öppna gårdar mot Broslättsgatan som är en relativt trafikerad gata delvis över marknivå på en ramp. En lugn gårdsmiljö som kan bidra till trivsel saknas, särskild med tanke på barn som behöver ha en utvecklande utemiljö i närheten med låga bullernivåer, dvs, under 45 dBA. Planen redovisar inte hur barnens lektytor och utevistelse runt husen ska ordnas så att en hälsosam och bullerdämpad miljö kan skapas. Yttrandets beskrivning över antalet sovrum som får höga bullernivåer vid punkthusen redovisar inte klart att de två punkthusen i närmast E6 har en relativt stor andel sovrum där buller nivåerna överskrider 55 dBA eq.

Risken för ytterligare överskridanden av miljö kvalitetsnormen för kvävedioxid i utomhusluft är inte obetydlig efter en eventuell byggnation. Planen motverkar härigenom åtgärdsprogrammen för att klara miljö kvalitetsnormerna för kvävedioxid och partiklar i utomhusluft.

Gunnar Barrefors

Annika Lundahl